

**COMMUNITY AND TOURISM DEVELOPMENT IN DON WAI
MARKET, TAMBON BANGKRATUK, AMPHOE SAMPHRAN,
NAKHONPATHOM PROVINCE,
THAILAND**

SUKONTA SORTHIP

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(RURAL DEVELOPMENT STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2004**

**ISBN 974-04-5136-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

COMMUNITY AND TOURISM DEVELOPMENT IN DON WAI MARKET, TAMBON
BANGKRATUK, AMPHOE SAMPHRAN, NAKHONPATHOM PROVINCE, THAILAND

SUKONTA SORTHIP 4237760 LCRU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORS: PATTIYA JIMREIVAT, PH.D.,
SAOWAPA PORNSIRIPONGSE, M.A., PORNTHIP USUPPARAT, M.A.

ABSTRACT

This study investigated the local history, economic conditions, and social and cultural aspects of Don Wai community. The researcher also investigated the historical aspect of Don Wai market community to learn more specifics of its background and development. Research involved observation of operations of the market committee and market members. The aim was to gain knowledge on the nature and significance of participation in tourism development. Data and information gathering was from a literature review, field study, and in-depth interviews.

The results showed that Don Wai community learns by its own experience and operates through stages of participation, firstly, the Initiation Stage, involving a design for tourism development by the community itself through organizational structure. Stage 2 is the Joint Act/Operating Stage; designing the role and responsibility of relevant parties. The Benefit Gaining and/or Burden Taking Stage is the evaluating and identifying of any problem/obstacle, and solution seeking. The next stage is a Planning Participation Stage, which includes analysis for future trends in tourism development with a view to coping with any uncertainty/problem; this stage provides early warning and preparation for both short and long term projects. These stages reflect the self-administration processes and elements of participation in tourism development that a community possesses. They reveal that the nature of participation at Don Wai has the following elements: 1. Sense of ownership in Don Wai community; members of Don Wai have a close community relationship where each member feels responsible and wants to develop the community. 2. Self designed community rules based on cooperation; the community has its own rules and norms for cooperation and participation within their community. This prevents serious conflicts that are difficult to reconcile. 3. Leaders encourage change: There are local leaders in the community who possess high morals and integrity, each a keen visionary, who is respected among other community members. They are continually contributing to groundwork for community preparation for tourism development. 4. Social infrastructure that always encourages villagers to become a community volunteer, the infrastructure provides public space in the temple grounds for discussion of activities. This infrastructure enables Don Wai community to become dynamic with members coming together and raising, discussing and embracing tourism in their business. 5. Central community role; despite empowering by law the sub-district administration organization does not fully exercise its power but leaves the community a meaningful role in decision making. The sub-district administration organization only takes a supporting role. 6. Common group awareness; the community is aware of its encounters, and community members collectively take efforts on them, and never wait for any organization to solve it for them. 7. Community realization; through idea sharing and experience, issues of the community are decided upon collectively.

KEY WORDS: ECOTOURISM/ LOCAL COMMUNITY/ LOCAL COMMUNITY'S ROLE/
SUSTAINABLE TOURISM

108 pp. ISBN 974-04-5136-5

ชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดดอนหวาย ตำบลบางกระทีก อำเภอสамพราน จังหวัดนครปฐม
(COMMUNITY AND TOURISM DEVELOPMENT IN DONWAI MARKET, TAMBON BANGKRATUK, AMPHOE SAMPHRAN, NAKHONPRATHOM PROVINCE, THAILAND)

สุคนธา สอทิพย์ 4237760 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ภัททิยา ยิมเรวัตติ Ph.D., เสาวภา พรสิริพงษ์ สม.ม., พรทิพย์ อุษกรรัตน์, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนตลาดดอนหวาย ศึกษาพัฒนาการการท่องเที่ยวตลาดดอนหวายท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมหรือเงื่อนไขต่างๆ ตลอดจนการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนดำเนินการอยู่ว่าเป็นอย่างไร ชุมชนมีวิธีการจัดการกับสภาพปัญหาและแก้ไขปัญหาได้อย่างไร ซึ่งนำไปสู่การอธิบายถึงพลังความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนเองได้ โดยเก็บข้อมูลทั้งจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการที่ชุมชนตลาดดอนหวายได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตนเองนั้น ชุมชนได้ผ่านพัฒนาการต่างๆ มาเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่ - ขั้นการริเริ่มกำหนดทิศทางของการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเอง ด้วยการจัดรูปแบบการบริหารจัดการของตลาดของชุมชนเอง - ขั้นการมีส่วนร่วมดำเนินการ คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง - ขั้นการมีส่วนร่วมรับผิดชอบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น - ขั้นการประเมินผลถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา - ขั้นการวางแผนเตรียมการวิเคราะห์ทิศทางในอนาคตของการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเพื่อเตรียมการป้องกันและรับมือกับแนวโน้มของสถานการณ์ปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาว ซึ่งกระบวนการและรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนมีความสามารถในการจัดการปัญหาความต้องการของชุมชนเองได้ โดยมีปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมและเป็นทุนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนตลาดดอนหวายที่สำคัญๆ มีดังนี้ 1. ชุมชนมีความรู้สึกสำนึกผูกพันในท้องถิ่น และอยากจะทำปัญหาหรือเห็นสภาพของชุมชนที่อยู่ให้มีสภาพที่ดีขึ้น 2. ชุมชนมีกฎเกณฑ์กติกาและบรรทัดฐานความร่วมมือในการจัดการปัญหาต่างๆ ของชุมชนเอง 3. ชุมชนมีผู้นำที่ดี 4. ชุมชนมีวิถีดอนหวายเป็นศูนย์รวมของผู้คนที่หลากหลายให้มาพบปะสังสรรค์กัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ปรัชญาหรือเรื่องราวต่างๆ ของชุมชน 5. ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยงานองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นที่มีความเข้าใจบทบาทซึ่งกันและกัน 6. ชุมชนมีการตระหนักถึงสถานการณ์ต่างๆ ร่วมกัน และมีความพยายามที่จะจัดการปัญหาร่วมกันโดยมิได้รอให้หน่วยงานมาแก้ปัญหาให้ตนเอง 7. ชุมชนเกิดการเรียนรู้จากการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของชุมชน